

Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma

Hela-rastit 14.5.2026

Laatija Satu Klasila 29.4.2026

Hyväksyjä palotarkastaja Jyrki Alanko 30.4.2026

Sisällys

1.	SÄÄDÖSTAUSTA	2
2.	TAPAHTUMAN TIEDOT	3
3.	TAPAHTUMAN JÄRJESTÄJÄT JA TURVALLISUUSORGANISAATIO	4
4.	TURVALLISUUSJÄRJESTELYT	5
4.1	Tapahtuman henkilömäärän mitoittaminen	5
4.2	Liikennejärjestelyt	5
4.3	Viestiliikenne.....	5
4.4	Järjestyksenvalvonta.....	6
4.5	Ensiapu	6
4.6	Alkusammutuskalusto	6
5.	TAPAHTUMAN JÄRJESTELYT	7
5.1	Aluekartta.....	7
5.2	Nestekaasut ja vaaralliset kemikaalit.....	8
6.	TAPAHTUMAAN LIITTYVÄT RISKITEKIJÄT JA NIIDEN HALLINTA	9
LIITE 1:	Toiminta tulipalotilanteessa.....	13
LIITE 2:	Sairauskohtaus tai tapaturma.....	14
LIITE 3:	Järjestyshäiriöt.....	15
LIITE 4:	Tuntomerkit varkaus- ja ryöstötilanteeseen	16
LIITE 5:	Toiminta sään ääriolosuhteissa	17
LIITE 6:	Toimintaohje kemikaalionnettomuudessa.....	18
LIITE 7:	Toimintaohje vaaramerkin soidessa.....	19
LIITE 8:	Tarkastuslista	20
LIITE 9:	Pelastussuunnitelmaan perehtyminen.....	21
LIITE 10:	Teltat, lavat ja katsomot.....	22
LIITE 11:	Järjestyksenvalvojen perehdyttäminen.....	24

1. SÄÄDÖSTAUSTA

Yleisötilaisuuteen tulee laatia pelastussuunnitelma, kun tapahtuman järjestäjä arvioi paikalle yhtäaikaisesti saapuvien ihmisten määräksi vähintään 200 henkilöä.

Pelastussuunnitelman tarkoituksena on tiedostaa tapahtuman riskit ja vaarat sekä niiden ennaltaehkäisy. Riskienarvioinnin perusteella laaditaan tapahtuman turvallisuusjärjestelyt sekä ohjeet erilaisiin onnettomuus-/vaaratilanteisiin.

Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma on toimitettava alueen pelastusviranomaiselle viimeistään 14 vuorokautta ennen tapahtuman alkamista.

Pelastussuunnitelman laatimisvelvollisuus perustuu Pelastuslain 379/2011 16§ ja Pelastusasetuksen 407/2011 2§ ja 3§.

Pelastusasetus 3 §

Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma

Pelastuslain 16 §:ssä tarkoitettu yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma on laadittava yleisötilaisuuteen tai tapahtumaan, jossa:

- 1)** arvioidaan olevan läsnä samanaikaisesti vähintään 200 henkilöä;
- 2)** käytetään avotulta, ilotulitteita tai muita pyroteknisiä tuotteita taikka erikoistehosteina palo- ja räjähdysvaarallisia kemikaaleja;
- 3)** tapahtumapaikan poistumisjärjestelyt poikkeavat tavanomaisesta; tai
- 4)** tapahtuman luonne aiheuttaa erityistä vaaraa ihmisille.

Jos samaa yleisötilaisuutta tai tapahtumaa varten tulee muun lain kuin pelastuslain taikka toimivaltaisen viranomaisen antaman määräyksen nojalla laatia turvallisuus-, valmius- tai muu vastaava suunnitelma, erillistä yleisötilaisuuden pelastussuunnitelmaa ei tarvitse laatia, vaan pelastuslain 16 §:n 2 momentissa säädetyt suunnitelman sisältöä koskevat seikat voidaan koota mainittuun muuhun suunnitelmaan. Tästä on mainittava suunnitelmassa.

2. TAPAHTUMAN TIEDOT

Tapahtuman nimi, luonne ja osallistujamäärä

Hela -rastit suunnistuskilpailut Oulussa Haukiputaalla Isoniemen kankaalla. Hela -rasteilla kilpaillaan kaksi keskimatkan kilpailua samana päivänä. Osallistujat ovat eri ikäisiä suunnistajia. Järjestäjänä on suunnistusseura Perämeren Rasti ry, jolla on vuosien kokemus vastaavien kilpailujen järjestämisestä. Arvioitu osallistujamäärä yhteensä kilpailupäivänä on noin 250 suunnistajaa.

Tapahtuman aika, paikka

14.5.2026 noin klo 9–15. Ensimmäisen kilpailun ensimmäinen lähtö klo 10 ja toisen klo 13. Valmistelu ja purku huomioiden järjestäjät paikalla noin klo 8–16. Kilpailukeskuksen rakentaminen tehdään edellisenä päivänä n klo 16–21 välillä

Tapahtuma järjestetään Oulussa Haukiputaalla Isoniemen kankaalla. Opastus kilpailukeskukseen alkaa Haukiputaantien ja Annalankankaantien risteyksestä. Annalankankaantietä ajetaan noin 1,55 km, jolloin tie muuttuu Mustaniementieksi, josta noin 950 metrin kohdalta kääntyy vasemmalle nimetön tie. Tästä on noin 500 m montulle, jossa kilpailukeskus sijaistee.

Tapahtuman erityispiirteet

Kisaravintolan yhteydessä mahdollista grillimakkaran myyntiä. Muuten ei avotulta kilpailuissa käytetä.

Tapahtumapaikan erityispiirteet

Suunnistuskilpailut järjestetään maasto-olosuhteissa. Kilpailukeskukseen on pääsy ajoneuvoilla. Kilpailukeskukseen pystytetään telttoja mm. tulospalvelua, ensiapua ja kahvilaa varten. Sähkö tuotetaan aggregaateilla. Vesi tuodaan säiliöissä.

Tapahtuman järjestäjä

Perämeren Rasti ry, Mika Rahja, 044-5260260 / mirahja@gmail.com

Tapahtuman vakuutukset

Vakuutusyhtiö Pohjola Tuplaturva. Suomen Olympiakomitean ottama Tuplaturva sisältää liikunnan toiminnanvastuuvakuutuksen sekä vapaaehtoistyön tapaturmavakuutuksen. Vakuutettuina ovat mukaan liittyneet lajiliitot ja niiden piirit, alueet ja jäsenseurat, mukaan lukien Suomen Suunnistusliitto, jonka jäsen Perämeren Rasti ry on. Kilpailuun osallistuvat suunnistajat itse vastaavat vakuutusturvastaan mahdollisten tapaturmien osalta.

3. TAPAHTUMAN JÄRJESTÄJÄT JA TURVALLISUUSORGANISAATIO

Tapahtuman järjestäjä

Perämeren Rasti ry
Mika Rahja
044-5260260
mirahja@gmail.com

Turvallisuuspäällikkö

Mika Rahja (kilpailunjohtaja)
044-5260260
mirahja@gmail.com

Turvallisuuspäällikön varahenkilö

Helena Kanste (kilpailun varajohtaja)
044-0582718
helena.kanste@hotmail.com

Pelastussuunnitelman osalta yhteyshenkilö

Satu Klasila
0407272133
klasilasatu74@gmail.com

Järjestyksenvalvonnasta vastaava

Jorma Oikarinen
040-5233869

Ensiavusta vastaava

SPR, Sari Soininen
050-4142758,
Ville Virta, lääkäri
040-5242343

Yhteys ensiaputeltaan

SPR, Sari Soininen
050-4142758

Paloilmoittimen vastuuhenkilö ja hoitaja

Paloilmoittimia ei kilpailuissa ole käytössä

Rakenteista (teltat/yms) vastaava

Onni Ervasti
044-2910501

Sähkötoista vastaava

Onni Ervasti
044-2910501

Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksen puhelinnumerot tapahtuman ohjaukseen ja neuvontaan liittyen:

Päivystävä palotarkastaja: 08-669 2010 (Arkisin 9.00-15.00)

Päivystävä palomestari: Oulu: 044-703 8621

Ylivieska: 044-429 6090

4. TURVALLISUUSJÄRJESTELYT

4.1 Tapahtuman henkilömäärän mitoittaminen

Tapahtuma järjestetään (<i>raksita oikea ruutu tai ruudut</i>)	Ulkotiloissa	Sisätiloissa
		X
Arvio samanaikaisesti läsnä olevan yleisön maksimimäärästä	250	
Arvio samanaikaisesti läsnä olevan henkilökunnan määrästä	30	
Tapahtumatilan, yleisöteltan tai muun vastaavan rakennelman maksimihenkilömäärä	<i>Telttakatokset pääasiassa järjestäjien käytössä ja niissä muutamia kisajärjestäjiä yhtäaikaaisesti.</i>	
Ulkotapahtuman laskennallinen maksimihenkilömäärä:	<i>arviltä 280, rajoituksia alueella ei ole, koska ollaan maastossa, jossa tilaa riittää</i>	

4.2 Liikennejärjestelyt

Pysäköintialueet sijaistavat soramontulla kilpailukeskuksen välittömässä läheisyydessä siten, että kilpailujen aikana tiet kilpailukeskukseen pysyvät vapaina ja mm. pelastusajoneuvojen pääsy perille varmistetaan. Pelastustiet merkitään kilpailualueen karttoihin, jotka liitetään mm. tähän suunnitelmaan ja kilpailuohjeisiin. Liikenne ohjataan oikeille paikoille pysäköinninohjaajien toimesta ja sinne on myös opasteet kilpailupaikalle tulevan tien varressa.

4.3 Viestiliikenne

Kilpailujen järjestelyissä mukana olevat ja turvallisuudesta vastaavat viestivät matkapuhelimien välityksellä. Kilpailun osallistujia ja yleisöä tiedotetaan kuuluttajan välityksellä maalissa olevien äänentoistolaitteiden avulla.

4.4 Järjestyksenvalvonta

Suunnistuskilpailuissa ei lähtökohtaisesti esiinny järjestyshäiriöitä, minkä vuoksi erillistä järjestyksen valvontaa ei järjestetä. Omalta osaltaan kaikki kilpailujen järjestelyihin osallistuvat vastaavat siitä, että kilpailuissa noudatetaan kilpailuohjeita ja yleisiä järjestyssääntöjä. Häiriötilanteessa otetaan yhteys järjestyksen valvonnasta vastaavaan, joka tarvittaessa kutsuu poliisin paikalle.

4.5 Ensiapu

Kilpailujen ensiapupäivystyksestä vastaavat SPR:n ensiapupäivystäjät (3 päivystäjää ja harjoittelija) sekä lääkäri Ville Virta. Ensiaputeltoa sijoitetaan kilpailukeskukseen lähelle maalialuetta. Vakavissa sairaustapauksissa soitetaan 112.

Ensiavun vastuhenkilö:

*Sari Soininen, SPR
050-4142758*

*Ville Virta, lääkäri
040-5242343*

Ea-henkilöstö

Kolme SPR:n ensiapupäivystäjää sekä yksi harjoittelija

Ensiapumateriaali:

SPR:n ensiapuryhmä tuo mukanaan ensiaputelton sekä ensiaputarvikkeet

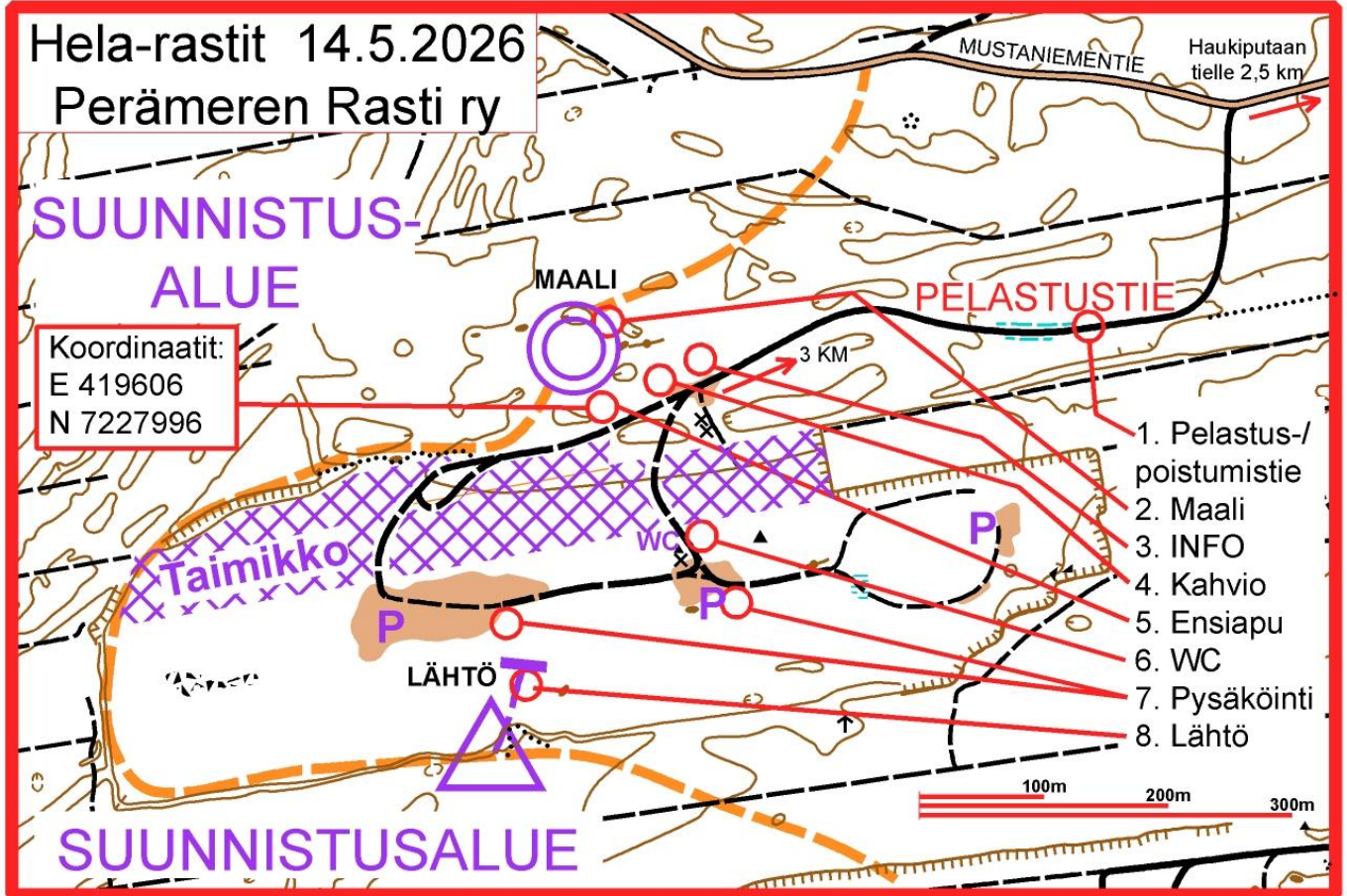
4.6 Alkusammutuskalusto

Laatu	Määrä (kpl)
Jauhesammutin (2 kg)	1
Sammutuspeite	1
Muu, mikä? Makkaranpaitoon tuleva ulkopuolinen toimija ottaa mukaan oman alkusammutusvälineistön	

5. TAPAHTUMAN JÄRJESTELYT

5.1 Aluekartta

5.2 Nestekaasut ja vaaralliset kemikaalit

Käytössä olevan nestekaasun yhteenlaskettu määrä (ruuan valmistus, pyrot ja muut)	2x 11 kg
---	----------

Muiden vaarallisten kemikaalien käyttötarkoitus (*raksita käyttötarkoitukset taulukkoon*):

Käytössä olevat muut vaaralliset kemikaalit ja niiden määrät	Bensiini aggregaatteihin 10 litraa
--	--

Ilmoitukset tehdään:

<https://pelastustoimi.fi/pohjois-pohjanmaa/lomakkeet-ja-ohjeet>

Vaarallisten kemikaalien osalta noudatetaan seuraavaa:

- tapahtuma-alueella säilytetään vain toiminnan harjoittamisen kannalta tarpeellinen määrä vaarallisia kemikaaleja. esim. Bensiinit, dieselit
- vaarallisten kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteita noudatetaan
- käyttöpaikan ja varastointipaikan läheisyyteen sijoitetaan vähintään yksi 6 kg:n käsisammutin, joka on teholuokaltaan vähintään 34 A 183 BC sekä sammutuspeite
- varastointipaikka on merkitty tarvittavilla CLP-asetuksen mukaisilla varoitusmerkeillä sekä tupakoinnin ja avotulen teon kieltävin merkein
- ulkopuolisten pääsy vaarallisten kemikaalien varastointipaikkaan on estetty
- vaarallisten kemikaalien käytössä huomioidaan ympäristön suojele. Ympäristölle vaaralliset nesteet on sijoitettu valuma-altaisiin ja käyttö- sekä varastointipaikkojen läheisyyteen on varattu riittävästi imeytysainetta.

Nestekaasun osalta noudatetaan **yllä olevien lisäksi** seuraavaa:

- käytetään pääsääntöisesti 5-11 kg:n nestekaasupulloja
- Ruuanlaittopaikalla saa olla yksi varapullo
- Loput nestekaasupullot sekä tyhjät pullot säilytetään nille tarkoitettussa nestekaasukaapissa.
- nestekaasulaitteet ovat CE-merkittyjä
- nestekaasuletkut täyttävät niille asetetut määräykset
- nestekaasuletkuun ei asenneta ilman sulkuja olevaa t-liitäntää
- nestekaasulaitteet ja -asennukset tarkastetaan ennen käyttöönottoa, erityisesti tarkastetaan nestekaasuletkujen liitokset (esim. saippualliuoksella)
- sisätiloissa käytetään vain sisätiloihin soveltuvia nestekaasulaitteita. Laitteen soveltuvuus sisätiloissa käytettäväksi on varmistettu laitteen valmistajalta tai käyttöohjeista.
- Jos yhdellä ruokatoimijalla on yli 200kg:n nestekaasua on tästä tehtävä maksullinen ilmoitus pelastustoimi.fi sivuilta.

6. TAPAHTUMAAN LIITTYVÄT RISKITEKIJÄT JA NIIDEN HALLINTA

Huom!! Tässä kappaleessa käydään läpi tapahtumiin liittyviä riskejä. **Lisää/poista** taulukoissa olevia esimerkkitekstejä tapahtumaasi vastaaviksi. Lisätkää kohtaan myös ne riskit, mitkä havaitsette omassa riskienkartoituksessanne. Lisää hallintamenetelmä kohtaan, miten havaittua riskiä ennaltaehkäistään.

Tapahtuman henkilökunnan on tiedostettava, mitä vaaroja ja riskejä tapahtumaan kohdistuu. Henkilökunnan on kyettävä ehkäisemään onnettomuuksia ja toimimaan onnettomuustilanteissa pelastussuunnitelman ohjeiden mukaan.

	Tapaturma tai sairauskohtaus
Syyt	<i>Todennäköisimpiä tapaturmia ovat kaatumiset, nyrjähtämiset, pienet mustelmat, naarmut ja pienet haavat. Suurin osa tapahtuman kävijöistä on hyväkuntoisia ihmisiä, mutta maastossa suunnistettaessa on riski kaatumisella tai vastaavalle.</i>
	Hallintamenetelmä
Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen	<i>Kilpailukeskuksen siisteyteen ja järjestykseen kiinnitetään huomiota, jotta kompastumisen riski saataisiin poistettua. Kulkureitit pidetään esteettöminä. Suunnistaessa ei kulkukelpoisuutta voida muuttaa siitä, mitä se esim. metsässä on. Jokainen suunnistaja liikkuu oman kuntonsa ja taitotasonsa mukaisesti.</i> <i>Sairauskohtausten osalta jokainen kilpailuun osallistuva varmistaa itse, että terveydentila on sellainen, ettei suurta riskiä kohtauksille ole. Mahdollisen kuuman ilman aiheuttamia sairauskohtauksia ehkäistään mm. maalissa tarjottavalla juomisella. Jokainen kilpailija huolehtii riittävästä nesteytyksestä ennen ja jälkeen kilpailun.</i> <i>Alueella on ensiaputaitoisia EA-kortin omaavaa henkilökuntaa. Heidän tehtävänä on huolehtia mahdollisesta hätäensiavusta ja potilaan kuljettamisesta ensiaputeltalle. Vakavimmissa tapaturmissa ja sairauskohtauksissa ollaan yhteydessä hätäkeskukseen.</i>
Vastuut	<i>Kilpailun johtaja Mika Rahja yhdessä muiden kisajärjestäjien kanssa vastaa kokonaisuudessaan kilpailukeskuksen turvallisuudesta. Kilpailijat omalta osaltaan terveydestään. SPR vastaa ensiavusta.</i>

	Tulipalo
Syyt	<i>Tulipalon riskiä voivat lisätä sähkölaitteet sekä makkaran grillauksessa käytettävä grilli.</i>
	Hallintamenetelmä
<i>Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen</i>	<i>Kilpailukeskuksessa avotulen teko muiden kuin järjestäjien toimesta ja tupakointi on kilpailualueella kielletty, mistä kilpailuun osallistuvat on informoitu jo kilpailukutsussa. Mahdollisen makkaragrillin läheisyyteen huolehditaan riittävä alkusammutuskalusto. Sähkölaitteet sijoitetaan siten, etteivät ne ylikuormitu eikä tulipaloriski pääse muodostumaan. Laitteita käytetään valvotusti, jolloin mahdolliset tulipaloriskit huomataan ajoissa. Teltat ja jätteastiat sijoitetaan riittävän etäälle toisistaan.</i>

	Sään ääri-ilmiöt
Syyt	<i>Tapahtuma on ulkoilmatapahtuma, jossa on huomioitava luonnonilmiöistä aiheutuvat riskit, kuten myrskytuulet, rankkasateet, salamointi, ym. Ilmiöt voivat aiheuttaa monin eri tavoin vaaraan tapahtumaan osallistujille ja tapahtuman järjestäjille.</i>
	Hallintamenetelmä
<i>Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen</i>	<i>Sään ääri-ilmiöihin voidaan varautua seuraamalla säätiedotusta ja ilmatieteenlaitoksen varoitusinfoa. Turvallisuusorganisaatio tarkkailee telttojen ja muiden rakennelmien kestävyyttä. Tarvittaessa lisätään rakenteisiin lisäpainoja. <i>Rakennelmat rakennetaan ja ankkuroidaan oikeaoppisesti maahantuojaan ohjeen mukaisesti, rakenteista vastaava henkilö on nimetty. <i>Mahdollisen sään ääri-ilmiön toteutuessa tapahtuma keskeytetään kilpailun johtajan päätöksellä ja osallistujat ohjataan omiin autoihinsa ja alueelta pois kuuluttamalla ja kiertelemällä ohjeistamassa osallistujia. Tämä on kuitenkin suunnistuskilpailuissa äärimmäisen harvinaista, koska osallistujat ovat tottuneita ulkoilmaolosuhteissa toimimaan.</i></i></i>
Vastuut	<i>Kilpailun johtaja Mika Rahja yhdessä muiden kisajärjestäjien kanssa</i>

Häiriökäyttäytyminen	
Syyt	<i>Tapahtumaan liittyviä järjestyshäiriöitä ei pidetä todennäköisinä johtuen kävijöiden määrästä, ikärakenteesta ja luonteesta.</i>
	Hallintamenetelmä
<i>Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen</i>	<i>Suunnistuskilpailuissa ei lähtökohtaisesti esiinny järjestyshäiriöitä. Mahdollisten ulkopuolisten häiriköitsijöiden osalta varaudutaan siten, että kilpailujen järjestelyihin osallistuvat huomioivat alueella liikkuvat ihmiset ja puuttuvat ajoissa mahdollisiin epäilyttäviin tilanteisiin. Häiriötilanteissa otetaan yhteys järjestyksen valvonnasta vastaavaan, joka ottaa yhteyttä poliisiin.</i>
Vastuut	<i>Kilpailun johtaja Mika Rahja sekä järjestyksestä vastaava Jorma Oikarinen</i>

Väentungos	
Syyt	<i>Tapahtumaan ei odoteta niin suurta kävijämäärää, että ulkoalueella syntyisi väentungosta</i>
	Hallintamenetelmä
<i>Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen</i>	-
Vastuut	

Kaasuvaara	
Syyt	<i>Tapahtuma on ulkoilmatapahtuma, jossa on huomioitava mahdollinen kemikaalionnettomuus tai isompi tulipalo lähialueella. Nämä voivat muodostaa myrkkukaasuja joiden takia alue on tyhjennettävä.</i>
	Hallintamenetelmä
<i>Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen</i>	<i>Varautuminen vaaraan tiedostamalla toimintaohjeet, miten mahdollisessa lähialueilla tapahtuvassa kemikaalionnettomuustilanteessa toimitaan. Kuulutetaan ohjeet tapahtumaan osallistuville ja ohjataan heidän omiin autoihinsa ja poistumaan alueelta /odottamaan lisäohjeistusta. Toimintaohje liitteenä.</i>
Vastuut	<i>Kilpailun johtaja Mika Rahja yhdessä muiden kisajärjestäjien kanssa vastaa kokonaisuudessaan kilpailukeskuksen turvallisuudesta.</i>

Sähkökatko	
Syyt	<i>Sähköverkossa tapahtuvat häiriöt eivät vaikuta tapahtumaan, koska toimitaan maasto-olosuhteissa ja sähkö tuotetaan aggregaatilla</i>
	Hallintamenetelmä

Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen	-
Vastuut	

	Jokin muu, mikä?
Syyt	<i>Kilpailijan eksyminen maastoon</i>
	Hallintamenetelmä
Ennaltaehkäisevät järjestelyt ja varautuminen	<i>Kaikilla kilpailuun osallistuvilla on lähtökohtaisesti suunnistustaito ja kilpailijat saavat ajantasolla olevan kartan, jonka avulla jokaisen pitäisi osata maastosta pois. Kilpailualueita ympäröi kohtalaisen lähellä tiet sekä kohtalaisen vilkkaita ulkoilureittejä, joissa kulkijoita oletetaan olevan ja näin avun pyytäminen onnistuu helposti. Annalankankaalle ei ole pisimmilläkään ole kuin muutamia kilometrejä, joten siellä oleva asutus on saavutettavissa ja sieltä saa apua tarvittaessa.</i>
Vastuut	<i>Kilpailun johtaja Mika Rahja yhdessä muiden kisajärjestäjien kanssa vastaa kokonaisuudessaan kilpailukeskuksen turvallisuudesta ja mahdollisissa eksymistapauksissa järjestää etsinnän.</i>

LIITE 1: Toiminta tulipalotilanteessa

Yleinen toimintaohje tulipalotilanteessa on seuraava:

- **PELASTA** välittömässä vaarassa olevat.
Jos palokohteen ympärillä on ihmisiä, KÄSKE heitä siirtymään kauemmas.
- **SAMMUTA** palo heti, jos se on mahdollista.
Jos palo sammuu, varaudu uudelleen syttymiseen. Käytössä on käsिसammuttimet ja sammutuspeitteet. Ilmoita sammutetusta palonalusta turvallisuuspäällikölle. Jos sammutettu palonalku aiheuttaa esim. savun hajun muodossa levottomuutta, annetaan tapahtumasta esim. seuraavanlainen kuulutus:

Arvoisa *Hela-rastien* yleisö, turvallisuustiedote!

Tapahtuma-alueella oli pieni palonalku, joka saatiin nopeasti sammutettua. Palo aiheutti savun hajua, mutta tämä ei edellytä evakuointitoimenpiteitä. Tapahtuma voi jatkua. Kiitos.

- Jos palo ei sammu alkusammutuksella **RAJOITA** paloa siirtämällä palavaa materiaalia palokohteen läheisyydestä sekä sulkemalla palotilaan johtavat ovet ja ikkunat (jos kyseessä pieni tila).
- **HÄLYTÄ** palokunta kohteeseen numerosta 112 ja informoi tilanteen etenemisestä tapahtuman turvallisuuspäällikköä.
- Yleisölle annetaan tarvittaessa seuraava kuulutus:

Arvoisa yleisö, turvallisuustiedote!

Tapahtuma-alueella on syttynyt pieni tulipalo, jota ollaan parhaillaan sammuttamassa. Turvallisuussyistä pyydämme teitä välittömästi poistumaan kilpailualueelta omiin autoihinne ja lähtemään kotiinne. Liikkukaa rauhallisesti. Noudattakaa annettuja ohjeita.

LIITE 2: Sairauskohtaus tai tapaturma

TOIMINTA SAIRASKOHTAUKSEN TAI TAPATURMAN SATTUESSA

Vakava sairaskohtaus ilmoitetaan *soittamalla hätänumeroon 112*.

Tilanteessa toimitaan seuraavasti:

- Vakavan tapahtuman havainnut järjestyksenvalvoja tai muu järjestäjän henkilöstöön kuuluva aloittaa ensiaputoimet parhaan kykynsä mukaisesti ja huolehtii samalla ensiapuryhmän kutumisesta ja opastamisesta tapahtumapaikalle.
- Sairaskohtauksesta ilmoitetaan puhelimitse ensiapuryhmän *lääkäri Ville Virta, 040-5242343/ SPR päivystys 050-4142758*, joka tuo ryhmänsä kohteeseen ja jatkaa aloitettuja ensiaputoimia sekä päättää tarvittaessa ambulanssin hälyttämisestä kohteeseen, jos ei hälytystä ole vielä tehty.
- Jos tilanteessa päädytään ambulanssin hälyttämiseen, siirretään henkilö ambulanssin noutopaikkaan. Mikäli siirtäminen ei onnistu, järjestäjät huolehtivat avun opastamisesta kohteeseen.

Lievemmät tapahtumat, kuten sairastumiset, päänsäryt, haavat, naarmut, yms. opastetaan ensiapupaikalle. Jos potilas ei pysty siirtymään omatoimisesti ensiapupisteeseen tai jos häntä ei pystytä siirtämään, ensiapuhenkilöstö menee potilaan luokse.

Tapahtumapaikalla päivystävä ensiapuryhmä:

Ensiapupiste (ensiaputelta), *SPR EA päivystys 050-4142758 / Lääkäri Ville Virta 040-5242343*

LIITE 3: Järjestyshäiriöt

TOIMINTA JÄRJESTYSHÄIRIÖ-, VARKAUS-, ILKIVALTA- TAI UHKATILANTEESSA

- Järjestyshäiriöistä ilmoitetaan järjestyksestä vastaava Jorma Oikariselle p. 040-5233869, joka toimii tilanteessa tilanteen edellyttämällä tavalla ja kutsuu tarvittaessa poliisin paikalle. Tilannepaikkaa vahvennetaan tarvittaessa usealla kilpailujen järjestämisessä mukana olevalle.
- Häiriökäyttäytyjä poistetaan alueelta ja viedään *kisakeskuksen ulkopuolelle* odottamaan poliisin saapumista.
- Varastamisesta tai ilkivallasta kiinni otetut siirretään järjestäjien toimesta *kisakeskuksen ulkopuolelle* odottamaan poliisin saapumista. Pakoon/karkuun päässeistä varkaista tai ilkivallan tekijöistä täytetään liitteessä 4 oleva kaavake, joka toimitetaan turvallisuuspäällikölle ja tarvittaessa poliisille.

Uhkatilanteet

- Pommiuhasta ilmoitetaan välittömästi tapahtuman turvallisuuspäällikölle ja poliisille, jotka tekevät päätöksen jatkotoimenpiteistä. Ilmoituksen vastaanottaja täyttää välittömästi liitteen 4 kohdat, joissa kysytään ilmoittajaan liittyviä tuntomerkkejä. Täytetty lomake toimitetaan turvallisuuspäällikölle ja edelleen poliisille.
- Jos alue pitää evakuoida, ilmoitetaan siitä sisäisten viestiyhteyksien kautta järjestäjäorganisaatioiden henkilöstölle. Poistuminen järjestetään, kuten tulipalotilanteessa. Yleisölle annetaan seuraava kuulutus:

Arvoisa yleisö, turvallisuustiedote!
Tapahtuma-alue joudutaan turvallisuussyistä välittömästi tyhjentämään. Pyydämme teitä siirtymään välittömästi pois tapahtuma-alueelta. Liikkukaa rauhallisesti. Noudattakaa turvallisuushenkilöstön antamia ohjeita. Kiitos.

- Luvan tapahtuman jatkamiselle antaa poliisi.

LIITE 4: Tuntomerkit varkaus- ja ryöstötilanteeseen

Paina mieleesi ja kirjaa tuntomerkit

Sukupuoli	☐ Mies	☐ Nainen	Ikä	_____
	Pituus	_____	Paino	_____
Vartalo	☐ Hoikka	☐ Tanakka	☐ Lihava	☐ Normaali
Ääni	☐ Korkea/ kimeä	☐ Matala	☐ Hiljainen	☐ Heikko
	☐ Selkeä	☐ Soperteleva	☐ Pehmeä	☐ Miellyttävä
Puhe	☐ Nopeaa	☐ Hidasta	☐ Huolellista	☐ Selvää
	☐ Kiroilevaa	☐ Änkyttävää	☐ Sopottavaa	☐ Vääristynyttä
Päähine	☐ Lippalakki	☐ Hattu	☐ Pipo	☐ Huivi
	☐ Muu, mikä ?			
Hiukset	☐ Pitkät	☐ Lyhyet	☐ Tummat	☐ Vaaleat
Parta /viikset	☐ Parta	☐ Viikset	☐ Pulisongit	
	Millaiset ?			
Silmät	☐ Siniset	☐ Ruskeat	☐ Muu, mikä?	_____
Kasvot				
Hampaat				
Takki /pusero				
Paita				
Solmio				
Kantamus				
Ase				
Housut				
Jalkineet				
Kädet				
Liikkuminen				
Kulkuneuvo			Rekisterinro	
Merkki/väri				
Poistumissuunta				
Muut havainnot (vaatimukset, taustääänet...)				

Nimi

Pvm:

Klo:

LIITE 5: Toiminta sään ääriolosuhteissa

Kilpailujen johtaja (turvallisuuspäällikkö) tekee yhdessä muiden kilpailujen järjestäjien kanssa päätöksen ennakkovaroituksen antamisesta sekä mahdollisesta tapahtuman keskeyttämisestä.

Mikäli tehdään päätös antaa ennakkovaroitus yleisölle, tai yleisössä havaitaan levottomuutta säähän liittyen, tiedotetaan yleisöä seuraavalla ilmoituksella:

Arvoisa yleisö,
Olemme saaneet tiedot, että tapahtuma-alueelle olisi tulossa hieman tuulista ja myrskyisää säätä, joten varmuuden vuoksi pyytäisimme kaikki siirtymään hieman kauemmas lavojen edustalta ja varmistamaan, että tiedätte alueen poistumisreitit. Tarkkailemme säätä jatkuvasti ja ilmoitamme heti, mikäli alueelta tulee poistua. Kiitos huomiostanne!

Mikäli tehdään päätös evakuoinnista, annetaan lavalta seuraava kuulutus:

Arvoisa yleisö,
Olemme saaneet tiedon, että alueelle olisi jonkin ajan kuluttua tulossa todella huono sää, jonka vuoksi joudumme turvallisuussyistä valitettavasti keskeyttämään ohjelman ja siirtymään *omiin autoihin* odottelemaan sään paranemista. Toivotaan, että sää paranee, jotta päästään jatkamaan tapahtumaa. Liikkukaa rauhallisesti. Noudattakaa annettuja ohjeita.

LIITE 6: Toimintaohje kemikaalionnettomuudessa

Toimi näin:

Ulkona

1. Tarkasta tuulen suunta. Poistu kaasun alta sivutuuleen. Pyri sisälle.
2. Jos et pääse sisälle, pyri korkeampaan maastokohtaan. Vältä alavia paikkoja
3. Vältä hengästymistä liikkumalla rauhallisesti. Suojaa hengitystä esim. kostealla kankaalla.
4. Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta, ettet joutuisi vaaraan.

VIRANOMAISET ILMOITTAVAT, KUN VAARA ON OHI!

Arvoisa yleisö,
Olemme saaneet tiedon, että alueella on tapahtunut kemikaalionnettomuus, jonka vuoksi joudumme turvallisuussyistä keskeyttämään ohjelman ja siirtymään *omiin autoihinne* odottelemaan lisätietoa. Liikkukaa rauhallisesti. Noudattakaa järjestäjien antamia ohjeita.

LIITE 7: Toimintaohje vaaramerkin soidessa

YLEINEN VAARAMERKKI

Yhden minuutin pituinen **nouseva ja laskeva äänimerkki** tai viranomaisen kuuluttama varoitus.

1. **Siirry** autoosi. Pysy autossasi.
2. **Sulje** ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointilaitteet.
3. **Avaa** radio, televisio tai Ylen Uutisten nettisivut ja odota rauhallisesti ohjeita.
4. **Vältä** puhelimen käyttöä etteivät linjat tukkeudu.
5. **Älä** poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta ettet joutuisi vaaraan matkalla.

VIRANOMAISET ILMOITTAVAT, KUN VAARA ON OHI!

Yhden minuutin pituinen tasainen äänimerkki kertoo vaaran olevan ohi.

LIITE 8: Tarkastuslista

Asia	Vastuhenkilö	Kuittaus
Alkusammutusvälineet: sijainnin ja käyttökelpoisuuden tarkistus		
Poistumistiet: Uloskäytävien ja kulkuväylien esteettömyys, tarvittaessa merkitseminen		
Pelastustiet: avoimuus (väh. 3,5 m)		
Kuulutuslaitteisto: testaus		
Viestiliikenne: Sisäisen viestiverkon testaus ja yhteystietojen tarkistus		
Toimintaohjeet: saatavuus/ ajantasaisuus (pelastussuunnitelma)		
Rakennelmat: ankkurointi, käsiammutin riskin mukaan		
Sähköturvallisuus: IP-suojatut sähkötarvikkeet, maadoitetut jatkojohdot ulkona, ajosillat tai suojaputket, lavan metallirakenteiden maadoitus		
Ruokakojut: 1 nestekaasupullo per laite, kaasulaitteiden letkujen ja liitosten tiiveys, letkun pituus max 1,2 m, ulkokäyttöön tarkoitetut sähkölaitteet tai sateensuoja, sammutuspeite ja 6 kg käsiammutin, varapullot kaapissa		
Nestekaasu: varastokaapin merkintä ja varoituskyltit, varastokaappi väh. 3m etäisyydellä teistä/ihmisistä, varastokaapin tuuletus ja lukitus.		
Tupakkapaikka: Palamaton alusta, tuhkakupit, merkinnät		
Yöpymispaikat: Palovaroittimet ja yövalvoja 1 per/kerros, tilapäismajoitusohje		
Ilotulitus ja pyrotekniikka: Ilmoitus pelastusviranomaiselle, nimetty vastuhenkilö (panostajan pätevyys), Pyrot: 4 kpl 6 kg sammuttimia		
Oheistoiminta (esim. benji tai ihmislinko): Turvallisuusasiakirja		

LIITE 10: Teltat, lavat ja katsomot

Teltojen osalta noudatetaan seuraavaa:

- Teltan henkilömäärä on mitoitettu samoin kuin kokoontumistilan henkilömäärä. Henkilömäärän määrittämiseksi ole yhteyksissä pelastusviranomaiseen.
- Telttakangas on vaikeasti syttyvää materiaalia (SL1, DIN4102 B1 tai vastaava).
- Teltasta on vähintään kaksi poistumisreittiä, joiden leveys on määritetty samoin kuin kokoontumistilassa.
- Teltan poistumisreitit on opastettu.
- Teltta on sijoitettava 4-8m rakennuksesta. Pienet popup-teltat, joissa ruuan valmistusta ja isot kokoontumistiloiksi ajatellut teltat 8m.
- Teltan sijoituksessa on huomioitu myös pelastustiet sekä läheisten rakennusten poistumisreitit. Teltta-alueelle varataan pelastustiet, joiden leveys on vähintään 3,5 metriä.
- Teltan valmistajan pystytysohjeita noudatetaan.
- Teltta on kiinnitetty tukevasti alustaansa valmistajan tai pätevän suunnittelijan ohjeen mukaisesti esimerkiksi betoni- tai vesipainoin.
- Rajuilman sattuessa tai tuulen yltyessä yli 15 m/s teltojen kiinnitystä tehostetaan tai teltojen käyttö keskeytetään. Ihmiset ohjataan pois teltojen läheisyydestä ja teltat puretaan, jos se on mahdollista. Mikäli valmistaja on antanut muita ohjeita, noudatetaan niitä.

Lavojen osalta noudatetaan seuraavaa:

- Lavan valmistajan pystytysohjeita noudatetaan ja pystytyksestä laaditaan pystytystodistus. Lavaa käytetään valmistajan määrittelemän käyttötarkoituksen mukaisesti. Lavarakenteiden paino- ja tuulirajoitukset ovat tiedossa.
- Sääolosuhteet on huomioitu. Suunnitellaan toimintamallit erilaisten sääilmiöiden, kuten rajuilman varalle.

Katsomoiden osalta noudatetaan seuraavaa:

Katsomo rakennetaan Ympäristöministeriön asetuksen rakennuksen käyttöturvallisuudesta (1007/2017) mukaisesti:

- Kaide rakennetaan, kun putoamiskorkeus ylittää 0,5 metriä tai putoamisen tai harhaan astumisen vaara on olemassa. Suojakaide rakennetaan yli 0,7 metrin tasoeroissa, joihin lapsilla on pääsy.
- Istuimet kiinnitetään alustaan, mikäli istuinalueen lattia on kalteva tai istuinrivien lattioiden välillä on tasoeroja. Vaakasuoralla lattialla istuimet voivat olla irrallisia.
- Jos tilassa on yli 60 tuolia, ne kytketään toisiinsa vähintään neljän ryhmissä, jollei tuoleja ole sijoitettu pöytien ympärille.
- Kiinteät ja toisiinsa kytketyt istuimet on järjestettävä istuinriveinä istuinalueiksi, joiden sivulla on kulkureitti.

Yleisötilaisuuden pelastussuunnitelma

- Istuinalueen tai seisomakatsomon kulkureitille on oltava pääsy suoraan kunkin rivin päästä.
- Kulkureitin leveys mitoitetetaan sitä käyttävien henkilöiden määrän mukaisesti (lisätietoja antaa paikallinen pelastusviranomais). Enintään 60 henkilön kokoontumistilan kulkureitin leveyden on oltava vähintään 900 millimetriä. Yli 60 henkilölle tarkoitettussa tilassa kulkureitin leveyden on oltava vähintään 1200 millimetriä.
- Katsomon kulkureitin portaiden nousu on enintään 160 mm ja etenemä vähintään 300 mm.
- Katsomon portaiden avoaskelmien välit on tukittava siten, että avoaskelmien välistä ei saa mahtua yli 100 mm:n mittainen kuutio.
- Portaassa ja luiskassa käsijohde asennetaan koko pituudelle. Käsijohde mitoitetetaan niin, että siitä saa tukevan otteen.

Katsomon valmistajan pystytysohjeita noudatetaan.

Pohjakarttaan on merkitty kaikkien tilapäisten rakenteiden sijainnit.

LIITE 11: Järjestyksenvalvojen perehdyttäminen

Asia	Kuittaus
Tutustuminen pelastussuunnitelmaan: Järjestyksenvalvojille voi olla myös oma lyhennetty versio, missä on heille oleelliset asiat kerrottuna. (Poistumistiet, kokoontumispaikka ea-paikka, tapahtuman riskit, toimintaohjeet onnettomuustilanteissa, järjestyksenvalvonnan esimies, tapahtumanjärjestäjä, turvallisuuspäällikkö yms.)	
Oma rooli ja paikka tapahtuma-alueella: Mikä on kyseisen järjestyksenvalvojan rooli yleisötapahtuman aikana. Muistakaa kysyä rooli, jos se vähänkään mietityttää niin monesti, että varmasti sen tiedätte.	
Onnettomuus- ja häiriötilanteissa oma rooli: Lähimmän poistumistien avaaminen, avun ohjaaminen oikeaan paikkaan, yleisön ohjaaminen, kiinniotot yms.	
Avun hälyttäminen paikalle: Kenelle ilmoitetaan, kuka hälyttää. Suositellaan 112 Suomi sovelluksen lataamista puhelimiin.	
Viestiliikenne: Miten yhteydenotot toisiin toimivat tapahtuman aikana.	
Mitkä toimenpiteet pitää raportoida: Mistä ja millä tavalla.	
Onnettomuuksien ennaltaehkäisy: Jos havaitsee jonkin vaaraa aiheuttavan asian tai tilanteen, pitää pyrkiä omilla toimilla ennaltaehkäisemään onnettomuuden synty. Turvallisuusorganisaatio ilmoittaa mihin näistä havainnoista tulee ilmoittaa.	
Jotain muuta mitä?:	